

מזתי קזת הכר שזה

וואס דורך איר שפירט מען די זיסקייט פונ'ם באשעפער

משיחותיו של הגאון רבי מנחם ברוך יאזעע שליט"א בעל 'מותיקות התורה'

סיפור לשולחן שבת

שבח האשה שהציל ממות!

לפניכם מעשה שהגיע למערכת לפני שנים:

ברצוני לשתף את הקוראים בנס שעשה עמי ה' ולקחו עמו:

בליל שבת קדש אחד כאשר שבתי מבית הכנסת לביתי, נעמדתי סביב השלחן הערוה, ולאחר אמירת 'שלום עליכם' מניתי לפניהם את הטובות והטרחות שעשתה לנו אמא - עקרת הבית במשך ימי השבוע ובערב שבת, שבשלה והכינה, נקתה וסדרה, כפסה ושטפה, הלבישה את הילדים וכו', ואמרתי להם שלכן ראוי לנו לשיר את הפרק "אשת חיל" שחברו שלמה המלך על עקרת הבית, וכך נגשנו לסעודה.

כאשר הגישו את הדגים האכלתי את בני יהושע בן החמש, ונוהרתי שלא להכניס לפיו חתיכות עם עצמות של הדגים, אבל בכל זאת לא הבחנתי בעצם אחת שנותרה בדיג והיא נתקעה בגרונו... מכיון שמעולם לא למדתי 'עזרה ראשונה', נלחצתי מאד והתחלתי לדפק בגבו אבל זה לא הועיל מאומה. מיד רצתי לשכח שגר תחתי שהוא יודע עזרה

<<

לקח מהפרשה

לחיות את היציאת מצריים שבכל יום!

הואים את השגחת ה' עלינו מרב אהבתו, כדגמת מצות תפלין שאנו מניחים על גופינו בכדי שנתבונן בהשגחתו הגדולה של הבורא שמחיה בנו בכל רגע את המח והלב בבריאות.

וכן מצות פדיון הבן שנאמרה בתפלין הנה הודאה על הולדתנו והולדת צאצאנו שה' פוקד אותנו ומביא לנו ילדים, ומחיה אותם בבריאות רב טובו וחסדו.

תפלין מלשון קשר, נפתולי אלקים נפתלתי עם אחתי. ולפיכך אנו קושרים את התפלין, לסמל על הקשר שלנו עם הבורא, ואנו קושרים על הראש כנגד המח והרצועות המשתלשלות עד למטה, להזכירנו את חסד האכל, מושעת כניסתו לפה שבראש, ועד יציאתו, שאנו לא מחברים למכשירים ולא לדיאלוזה רח"ל. וכן היד מסמל על חסד הגידים, העורקים והשרירים.

ולא רק תפלין, אלא כל המצוות מקשרות אותנו לבורא. למווד התורה מלא בדיעת ה', וצריך לחפש את ה' ולראות אותו בכל תחום, ולהיות קרובים אליו באהבה. הנשמה של כל אחד ואחד כוספת להדבק בבורא, ועלינו לתת לנשמה את המזון שלה, לראות בכל דבר גשמי את הרוחניות שבו. כשם שביציאת מצרים, המכות הגשמיות קרבו את כלל ישראל לבורא, כאשר <<

"למען תספר באזני בנה וכן בנה את אשר התעללתי במצרים... וידעתם כי אני ה'".

הקב"ה הוציאנו ממצרים בנסים ונפלאות, בכדי שנביר אותו, ולדורי דורות נדבר מגדלתו, מקרבתו הגדולה ומאהבתו אלינו. ונצטיינו לספר זאת בכל דור ודור, היות שרצון ה' שבתוך העולם החמרי הזה, נכיר אותו, ונעסק ברב טובו וחסדו.

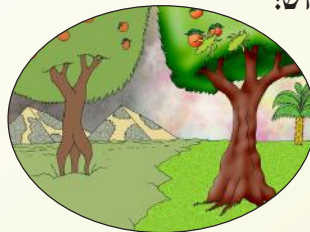
וכלשון האור החיים הקדוש:

'אותות שאני רוצה לעשות בעולמי, כדי שיפירו ישראל באלקותי, והאדון לצד שחפץ בישראל לקרבם לעבדו ולדבקה בו, היה חפץ להשפילם לראות ולהביט בעין הכחשת כל אמונה חוץ ממנו!'

והינו שמטרת המכות במצרים, בכדי שנחיה את ה' בכל עת. כל יום ויום תראה את היציאת מצרים, את ההשגחה של אותו יום, את הבריאה שעשה הבורא היום בשבילך.

כמו שאמרו חז"ל "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים". יציאת מצרים מסמל ליציאה מעבודות גשמיות, על מנת להיות עבד ה', שכל רצוננו ומהותנו להגדיל כבוד שמים.

ולפיכך המצוות שנכתבו בפרשתנו כזכר ליציאת מצרים, הם מצוות ששייכות בעולם הפרטי של כל אחד ואחד, ועל ידיהם אנו

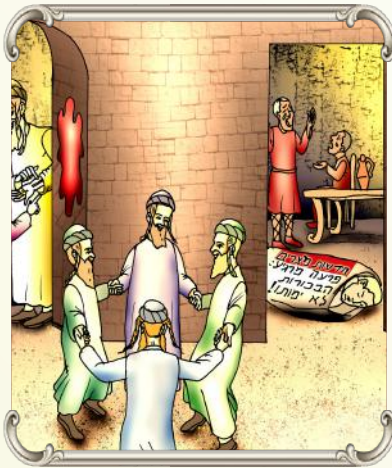
הם ראו את יד ה' בכל דבר. בן בְּמִינוּ עָלֵינוּ לְרֵאוֹת אֶת ה' בְּמַעֲשֵׂים הַגְּשָׁמִיִּים שְׁאֵנוּ עוֹשִׂים, וְלִקְשֹׁר כָּל דְּבַר אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ.

וְכַשֵּׁם שְׂבִיעֵי־אֵת מִצְרַיִם מִשֵּׁה וְאֶהְרֹן הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל בְּכָל יִשְׂרָאֵל דָּעַת שֶׁל נְאֻמֹּת לְבוֹרָא, כֵּן בְּכָל דּוֹר הַתְּלַמִּידֵי חַכְמִים, מְלַמְּדִים אוֹתוֹנוּ דְעַת הַיֶּאֱדָה לֹא לְפֹל בְּטַעֲוִיּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲלָא לְנַצֵּל אֶת הַחַיִּים לְדַבְּקוֹת בֵּה', לְהַתְרוֹמֵם מִתּוֹךְ הַגְּשָׁמִיּוֹת וְלִקְדָּשׁ אֶת הַחִמּוּהַ וְלִפְיָקֵד מוֹטֵל עָלֵינוּ לְעַסֵּק בְּכָל יוֹם בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְלְהַתְמַלְאוֹת בְּדַעַת ה', וְכֵן לְקַבֵּל מֵהַצַּדִּיקִים הַתְּלַמִּידֵי חַכְמִים, דְּרָךְ שֶׁל קִרְבַּת ה', הַיֶּאֱדָה לְרֵאוֹת בְּכָל מַעֲשֵׂה אֶת הַבוֹרָא.

כְּאִשֶּׁר אָדָם מְמַלִּיךְ אֶת ה' עַל הַטּוֹב שֶׁהוּא נוֹתֵן לוֹ, הוּא מֵעֵרֵךְ אֶת כָּל הַחֶסֶד, הוּא מֵעֵרֵךְ אֶת הַבְּרִיאוֹת אֶת הַמְּשַׁפְּחָה, אֶת הַדִּירָה, אֶת הַזְּכוּיֹת הַעֲצוּמוֹת שֵׁישׁ לָנוּ כִּיהוּדִים, אֶת הַזְּכוּיֹת הַעֲצוּמוֹת שֵׁישׁ לָנוּ לְהִדְבֵּק בְּבוֹרָא בְּתוֹךְ הָעוֹלָם הַחֲמֵרִי. וְה' מִתְפַּעֵל מִמֶּנּוּ וְאוֹמֵר, 'חֲזוּ חֲזוּ בְּנֵי חִבְיָל' - תִּרְאוּ אֵיךְ הֵבֵן שְׁלֵי רוֹצֵה אוֹתִי מִתּוֹךְ כָּל הַחֲשָׁד וְהַחֲמוּרִיּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה.

נִהְפֹךְ אֶת הַשִּׁכָּל שֶׁלָּנוּ לְכָלִי קְבוֹל לְרוֹחַנִיּוֹת, שְׂפֵאֲשֶׁר אָנוּ לוֹמְדִים, לֹא נִחְפֵּשׁ לְהַגְדִּיל אֶת כְּבוֹדֵנוּ אֲלָא נִחְפֵּשׁ אֶת כְּבוֹד ה'. וְכֵן בְּכָל תַּחֲנוּם בַּחַיִּים, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חֲזוֹ"ל בְּכָל וַחֲמֹר: כִּשְׁהוּא שֶׁבַע מִבְּרָךְ כִּשְׁהוּא רָעִב לֹא כָל שָׂכֵן. הֵן אִמַּת שְׂמֵה־תּוֹרָה נִצְטַיְנוּ עַל בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה אַחֲרֵי שֶׁאָדָם נִיְהַה, אֲבָל חֲזוֹ"ל הַבֵּינוּ שְׂכֵאֲשֶׁר אָדָם רָעִב וַיֵּשׁ לוֹ רִצּוֹן גָּדוֹל לְאֹכֹל, אִזֵּי אוֹמְרִים לוֹ תַעֲצֹר רִגַע וְתֹאמַר לְבוֹרָא: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אֲתָה נֹתֵת לִי רִצּוֹנוֹת לְאֹכֹל, וְהָאִמַּת שְׂאֵנִי רוֹצֵה אוֹתָךְ הַרְבֵּה יוֹתֵר, אֲנִי מוֹדֵה עַל הָאֹכֵל שְׂאֲתָה נוֹתֵן לִי, בְּכַדִּי שְׂאֵנִי יַעֲרִיךְ אֶת הַטּוֹב שְׂאֲתָה מוֹשְׁפִיעַ עָלַי. וְכֵן בְּכָל דְּבַר נוֹדָה לָהּ בְּכָל פַּעַם בְּסַגְּנוֹן שׁוֹנֵה, וְכֵן נִקְנֵה בְּנַפְשֵׁנוּ דְבִקּוֹת בְּבוֹרָא, עַל יְדֵי כָּל דְּבַר וְכָל מַעֲשֵׂה.

כְּאִשֶּׁר אָדָם מְדַבֵּר חֲיוּבֵי, הַבֵּית שֶׁלוֹ בֵּית שֶׁל שְׂמֵחָה בֵּית שֶׁל הַתְּבוֹנָנוֹת בְּטוֹב, וְכַמוֹכֵן שְׁלִשׁוֹן הַרַע לֹא מוֹצֵא מְקוֹם בְּבֵית כּוֹה. כְּאִשֶּׁר הַהַרְגֵּשָׁה בְּבֵית הִיא הַרְגֵּשָׁה שֶׁל קִרְבַּת ה' גַּם הַדְּבָרִים וְהַמַּעֲשִׂים הַגְּשָׁמִיִּים הֵנָּם עֲבוֹדַת ה'.

מִטְרַת הַמִּצְוֹת בְּמִצְרַיִם, בְּכַדִּי שְׂנֵחִיהַ אֶת ה' בְּכָל עַת. כָּל יוֹם וַיּוֹם תִּרְאֶה אֶת הַיְצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁל אוֹתוֹ יוֹם...

וְלִפְיָקֵד לְפִי רַבּוּנוּ תָם הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁבַתְּפִלִּין מִתּוֹחִילִים עִם קִדְּשׁ וְהִיָּה כִּי יִבְיָאךְ שְׁעַה הוֹדָאָה עַל הַבְּכוֹרוֹת עַל הַיְלָדִים וְעַל הַבְּהֵמוֹת, וְהִיָּה כִּי יִבְיָאךְ זֶה עַל הָאֶרֶץ, וְהִיָּה אִם שְׂמוֹעַ זֶה הוֹדָאָה עַל הָאֹכֵל, וְעַל כָּל הַטּוֹב שְׂמוֹבָא בּוֹהִיָּה אִם שְׂמוֹעַ. וְכֵאֲשֶׁר נִתְבוֹן בְּכָל הַגְּשָׁמִיּוֹת הַנִּפְלְאָה שֵׁישׁ לָנוּ, זֶה יִבְיָא אוֹתֵנוּ לְאַהֲבַת ה' עַל כָּל 'לְבָבְךָ נִפְשֶׁךָ וּמַאֲדָךְ' - הַלֵּב וְהַנֶּפֶשׁ וְהַמְמוֹן, שְׁעַה בְּנֵי בְּתִינוּ וְכָל הַשְּׂפַע שֵׁישׁ לָנוּ.

וְכַשֵּׁם שֶׁהַבוֹרָא מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם מַעֲשֵׂי בְּרֵאשִׁית, כְּמוֹ כֵּן מוֹטֵל עָלֵינוּ לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם וְלְהַתְבוֹן בְּחֶסֶד חֵדֵשׁ שְׂעוֹשָׂה עִמָּנוּ הַקָּל, שְׁעַה תְּכַלִּית יְצִיאַת מִצְרַיִם. כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַרַמְבַּ"ן בְּשִׁלְחֵי פִרְשָׁתֵנוּ, "וַאֲיֵן קָל עֲלִיוֹן חִפְזֵי בַתְּחִנוּנִים, מְלַבֵּד שִׂדְעֵי הָאָדָם וַיּוֹדֵה לְאֹלֹקָיו שְׁבָרָאוּ. וְכֹנֵת רוּמָמוֹת הַקּוֹל בַּתְּפִלוֹת וְכֹנֵת בְּתֵי הַכְּנֻסִיּוֹת... שִׁיְהִיָּה לְבָנֵי אָדָם מְקוֹם יִתְקַבְּצוּ וַיּוֹדוּ לְקָל שְׁבָרָאָם וְהַמְצִיאָם, וַיִּפְרַסְמוּ זֶה וַיֹּאמְרוּ לְפָנָיו בְּרִיּוֹתֵיךְ אֲנַחְנוּ... שְׂאֵין לְאָדָם חֵלֶק בַּתּוֹרַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עַד שֶׁנִּצְמַמִּין בְּכָל דְּבָרֵנוּ וּמְקַרְנוּ שְׂפָלָם נְסִים, אִין בְּהֵם טַבַּע וּמְנַהֲגוּ שֶׁל עוֹלָם וְגו'".

וְהֵינוּ, שְׂבֵכָל יוֹם מוֹטֵל עָלֵינוּ לְבֹא לְאַהֲבַת ה' וְלֹאמוֹנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל יְדֵי שְׂנֵחֵנוּ שֶׁה' מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וּבְפִרְט בְּאָדָם שֶׁהוּא נוֹר הַבְּרִיאָה, וְה' מְחַדֵּשׁ אוֹתֵנוּ תְּמִיד, וּמַפְעִיל בְּתוֹכֵנוּ אֶת הַלֵּב וְהַמּוֹחַ וְשֹׁאֵר הָאֲבָרִים. וְכֵשֶׁנִּתְבוֹנוֹן בְּפִלְאוֹת הַעֲצוּמוֹת שְׂנַעֲשִׂים עִמָּנוּ בְּכָל עַת, נִהְיָה כְּמוֹ הַמְּלָאכִים שֶׁתְּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד קָל וְקֵד שְׂתוֹ.

וְזֶה גַם עִנְיֵן הַטְּלִית שְׂאֵנוּ מִתְעַטְפִּים בְּדָרְךְ שֶׁל חֲבוּק - שְׂכַבְיָכוֹל ה' מְחַבֵּק אוֹתֵנוּ בְּכָל יוֹם וּמְסוֹכֵךְ עָלֵינוּ, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר בְּשִׁיר הַשִּׁירִים "וַיְמִינוּ תַחֲבֻקָנִי". וְלִפְיָקֵד יֵשׁ עַל הַטְּלִית פְּסִים אֲרָכִים, סְמָל לְעוֹר וְהַגִּידִים שְׂבִגוּפְנוּ, וְכַמוֹ שְׂנַאֲמַר בְּאִיּוֹב, "עוֹר וּבָשָׂר תִּלְבִּישֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וַיְגִידִים תִּשְׂכַּכְנִי".

וְלִפְיָקֵד צִוְתָה אוֹתֵנוּ הַתּוֹרָה בְּמִצְוֹת וּבְרִכוֹת רַבּוֹת בְּכַדִּי שֶׁלֹּא נִשְׁקַע בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲלָא נִקְשֹׁר הַכָּל לְבוֹרָא. בַּל נִלְמַד וְנַעֲשֶׂה מִצְוֹת כְּמִצְוֹת אֲנָשִׁים מְלַמְּדָה, אֲלָא נִרְאֶה אֶת ה' בְּכָל לְמוֹד וּבְכָל מִצְוָה.

וְכֵן כְּאִשֶּׁר אָדָם מְקַבֵּל מִשְׁכֶּרֶת מִמְּקוֹם עֲבוֹדָתוֹ, זֶה זְמַן לְהַמְלִיךְ אֶת ה' עַל הַכֶּסֶף וְלֹאמֹר 'רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם נֹתֵת לִי כַחוֹת וְדַעַת לְעַסֵּק לְפָרְנֶסֶת בֵּיתִי וְכַעַת אֲנִי מְבָרֵךְ אוֹתָךְ עַל הַכֶּסֶף שְׂאֲתָה שׁוֹלַח לִי, וְאַתָּה בְּרַב טוֹבָךְ מוֹשְׁפִיעַ עָלַי כָּל טוֹב'. וְכַמוֹ שְׂאֲמָרוּ חֲזוֹ"ל (ב"מ מ"ב) שֶׁהַמְּתַחִיל לְמַד אֶת גְּרוֹנוֹ מְבָרֵךְ 'בְּרוּךְ הַשׁוֹלַח בְּרָכָה בְּכַרִּי הַזֶּה', וְכֵן הִלָּאָה בְּכָל דְּבַר. כְּאִשֶּׁר אָנוּ נִכְנָסִים לַחֲנוּת וְרוֹאִים אֶת כָּל הַשְּׂפַע, נִתְבוֹנוֹן קִצַּת שֶׁה' שִׁלַּח לָנוּ אֶת כָּל הַשְּׂפַע הַזֶּה בְּכַדִּי שְׂנֵחִיר אוֹתוֹ, שְׂנַרְאָה אוֹתוֹ וְנוֹדָה לוֹ בְּאַהֲבָה.

ה' מִצְוָה אוֹתֵנוּ "לְמַעַן תִּסְפַּר בְּאֵזְבֵי בְּנֵי וְכֵן בְּנֵיךְ", כְּאִשֶּׁר אֲתָה בֵּא הַבֵּיתָה, תְּבוֹא בְּתַדֵּר חֲיוּבֵי. תֹּאמַר 'יְלָדִים: יְקָרִים פְּמָה חֶסֶד ה' שְׂנַתֵּן לָנוּ אֲמָא יְקָרָה, פְּמָה חֶסֶד ה' שְׂנַתֵּן לָנוּ בֵּית וַיְלָדִים, נְרַגִּיל בְּבֵית שֶׁלָּנוּ שְׂמִדְבָרִים מֵה'.

וְזֶה מֵה שֶׁכָּתוּב בְּפָרָשִׁיּוֹת קִדְּשׁ וְהִיָּה כִּי יִבְיָאךְ תּוֹדָה עַל הַבְּכוֹרָה עַל הַיְלָדִים. תּוֹדָה עַל הָאֶרֶץ וְעַל הַבֵּית עַל כָּל הַשְּׂפַע שֵׁישׁ לָהּ בְּבֵיתִי, וְכֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד

"בבית אחד יאכל"

אנו לומדים מכאן - שלא לאכול במקום שאפשר לבא לידי ראיות ותאוות אסורות ותן לחכם ויחכם.

"ומצות על מרדים יאכלהו"

לפי הלל הזקן צריך לעשות פורה בכדי להנות מהאכל שהקב"ה נתן לנו, ומתוך כך להתבונן בחסדי ה' שעמנו תמיד, ולחוש את קרבתו שאו החרות האמתית. כדאי לא בגמרא (תענית כו.) שאין אומרים הלל אלא על נפש שבעה - שעל ידי שאדם אוכל, הוא רואה את רב טובו וחסדו של ה' יתברך ובאפשרותו להודות לו פראוי.

ה' נתן לנו כח גדול בפה והוא כח התפלה, ופעמים רבות יש לאדם הסתרה וקשי בכדי שנתעורר לבקש מה' ולדבר עמו, וראוי לנו להתחזק בתפלה מתוך דעה שאין שום תפלה שבה ריקם, ה' שומע אותך רק תבקש!

"אשר פסח על בתי בני ישראל כמוצרים"

ר' משה ליב מסאסוב אמר לרבי'ה ר' אלימלך שבמצרים הקב"ה דלג על כל בתי היהודים, הינו שהוא רקד ואמר 'כאן גר יהודי, כאן גר יהודי'. וכשאדם מתבונן פמה הקב"ה משתעשע בו, מיד הוא מתמלא בשמחה.

"ויהיה לה לאות על ידך" וכו'

כאשר אדם מניח תפלין עם היד שכותבת, זה מזכיר להודות על שבאפשרותנו לכתב ביד ולעשות דברים רבים, ולפיכך מניחים על יד כהה לזכר שוה' נתן לנו כח.

יש שתי דעות עקרויות בתפלין שיטת רש"י ושיטת ר"ת, בכדי שזכר תמיד שיש שתי דעות וגם כאשר אדם נוהג הפוך מאתנו, לא נקפיד ולא נעשה מחלוקות. היות שכל אחד פוסק לפי רבותיו לפי פסק ההלכה.

פנינים מצוידים

ואהבה לקב"ה, וכשם שבכדי לבטאות את האהבה שלנו בין איש לרעהו צריך לומר בכל פעם דבורים חדשים של אהבה. כך אצל הקב"ה צריך לומר בכל פעם דבורים של הודאה ואהבה, הנובעים מלב שמתבונן ברב טובו וחסדו, וזה מה שהקב"ה רוצה ממנו - שניבקש ממנו מכל הלב ועם לב נשבר, וכאשר נדע שאנו תלויים רק בקב"ה ונשבח ונודה לשמו יתברך, אזי הקב"ה יתמיד את הקשר עמנו, באהבה ובאמונה איתנה בו יתברך.

בעת שאנו קושרים את התפלין, יש לנו להתבונן בקשר האמיתי שלנו עם הבורא יתברך, שעל ידי כך גופנו חי ופועל פראוי, ועל פן מניחים תפלין של יד כנגד הלב, מקום מרוצת הדמים והחלפתם מדם רע בגוף לדם טוב ומחומץ, וכן הרצועות השחורות דומות לדם, שהשחר - אדם במקורו. וכן תפלין של ראש מסמל למחן שפועל ומפעיל את כל הגוף.

עוד יש לבאר במה שאנו כורכים את הרצועות על היד - כדגמת הורידים שמזרימים את הדם הטוב בגוף, וכן זה מסמל לנשימות שנוכנסות ויוצאות מהגוף וכך מתחלף הדם. ואפשר לומר ששני השיטות באפן כריכת הרצועות של נסח אשכנזי וספרד הנם כנגד מפיק הבלא ומכניס הבלא.

וזה היסוד של בית המקדש שהיו מביאים בו קרבנות, בכדי לזכר את כל חסדי ה' בנפלאות שבגופנו, ועל פן על התפלין להיות מרבעות כארבע פנות המזבח שמזים עליהם את הדמים. וכאשר נתבונן בכל זה נאמר בכל יום דבורים חדשים של הודאה

קדוש החדש - תקנה

והתחדשות

**"החדש הזה לכם ראש
חדשים"**

יש לעין בפרשה זו בכמה דברים הטעונים באור. א. מפני מה נאמר 'בארץ מצרים' ולא 'במצרים'? ב. איתא במכילתא (פ"א) שהקב"ה אמר פרשה זו מחוץ למצרים. וצריך באור אם כן למה נאמר בפסוק 'בארץ מצרים'? ג. מהו 'לכם'? ד. מדוע נאמר 'החדש' ולא 'הירח' כמו שכתוב "ירח האיתנים" (מלאכי א ח)?

ונראה לבאר בסיעתא דשמיא, על פי מה שהמשילו חז"ל את פרשה זו (שמו"ר טו) "לכהן שנפלה תרומתו לבית הקברות, ואמר מוטב לי לטמא את עצמי פעם אחת ולחזור ולהטהר, ולא לאבד את תרומתי. כך ישראל הן תרומתו של הקב"ה, שנאמר קדש ישראל לה' והיו מטלים בטמאת מצרים, וירד הקב"ה להצילם".

והינו שהקב"ה אמר את הפרשה הזו של קדוש החדש, דוקא באוירה ובארציות העמקה של טמאת מצרים, הרומזת לכל המצרים שיש לאדם. שאזי הקב"ה מרחם עלינו, ומורה למשה ואהרן שהם התלמידי חכמים - 'לאמר' - ללמדנו שיש לנו תקנה והתחדשות [חדש מלשון התחדשות].

וכשם שהלבנה בזמן חסורה הולכת ומתחדשת ומאירה ביותר, כמו כן כל אחד ואחד - דוקא בזמנים הקשים שלו, עליו לדעת שיש לו תקנה והתחדשות, שהם הימים הטובים והמאירים. ועל כן נאמר 'לכם' - ללמדנו שפרשה זו נוגעת לכל אחד ואחד.

בזכות מה נגאלו ישראל?

**"והגדת לבנך ביום ההוא
לאמר"**

כלל ישראל נגאלו ממצרים, על שלא שנו שמם לשונם ומלבושם. שמם - שקראו על שם הצדיקים, האבות הקדושים והשבטים הקדושים, ואף על שם בני השפחות, וכזה שכבדו אותם וקראו על שמם, תקנו את החטא שזלזלו בהם, וכן לא שנו לשונם - שהיו מדברים בנחת ובסגנון של האבות הקדושים, וכן דברו מהחדושים והאמרות של האבות.

וכן במלבושם זכרו את חסדי האבות והשבטים הקדושים ועשו סימנים במלבושם כנגד "ב השבטים, להזכיר שצריך לאהב את כלם.

ולכך צוטה התורה פעמים רבות על אהבת הגר, פי ישנם סוגים רבים של גרים, שכל אחד ואחד מחשיב את זולתו כגר, ומטל עלינו לאהב את כלם.

ראשונה, אף הוא לא היה בבית...

מבהלתי הגדולה זעקתי "הצלה! הצלה!", ואז אשתי קראה לי ואמרה: "ברוך ה' הפל הסתדר!". חזרתי לבית וראיתי את יהושע בני שהוא שוכב על הספה חור וכוס מים לידו. "יהושע, הכל בסדר?!" שאלתי. "כן!" הוא ענה.

שאלתי את אשתי איך העצם עברה לו מהגרון, והתשובה שלחה היתה חשובה מאד! היא אמרה: 'אמר לך את האמת, מאז שהלכת לבית הכנסת ועד שבאת הביתה חזרה, הרגשתי מתשת וחלשה מאד, והדבר שהחליש אותי ביותר היה, שהיה נדמה לי שאינך מעריך את מה שאני עושה בבית למען ילדינו ולמענה, והדבר הזה החליש אותי עד כדי יאוש, אבל כאשר הגעת הביתה התחלת למנות דברים טובים שאני עושה, ואמנם הייתי באותה שעה במטבח, אבל דע לך שאת הכל שמעתי וכל דבר טוב שספרת עלי הרים את רוחי מעלה יותר ויותר.'

'ועכשו כאשר ירדת לשכנים, נסיתי להציל את יהושע, אך לא הצלחתי להועיל לו כלל, והוא היה מוטל בסכנת חיים, לכן זעקתי לה' מקירות לבי ואמרתי: 'רבנו של עולם, לפני כן כשעמדתי במטבח הייתי 'על סף קריסה' ובעלי שבח אותי, ובכל שבח ושבח הוא הרים את רוחי ושמח אותי עד שהחיה אותי ממש, אם כן תן לו כעת במדה כנגד מדה ותחיה את בנו שלא יקרה ולא ילקח מעמנו ח"ו, אנא הושיעה נא'. מיד כשסימתי את תפילתי החרישית, יהושע נשם לרוחה ונצל לחיים!!

מאז אותה שבת, אני נוהג להתמיד במנהג הזה למנות בכל ליל שבת קדם אמירת "אשת חיל" את שבחיה של עקרת הבית, ורק אז אני שר עם הילדים את פרוק "אשת חיל" כשירה של הפרת הטוב לאמא על כל מה שעושה למעננו, וברוך ה' לא ארע לנו שוב כזה מקרה - שלא יקרה לנו ולשום בר ישראל לעולם.